

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/45/2021
Identifikačné číslo spisu: 3619010172
Dátum vydania rozhodnutia: 28.10.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:3619010172.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného V. P., pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 28. októbra 2021 dovolanie obvineného podané prostredníctvom obhajcu prof. JUDr. Tomáša Strémyho, PhD. proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 4. júna 2020, č. k. 2To/42/2020-553, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného V. P. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Partizánske (ďalej aj „okresný súd“) rozsudkom z 9. marca 2020, č. k. 2T/67/2019-525, uznal obvineného V. P. vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona („Tr. zák.“) s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. na skutkovom základe v ňom uvedenom s tým, že od presne nezisteného dňa a času mesiaca november 2018 až do 14.57 hod. dňa 4. februára 2019 v Partizánskom a všade tam, kde sa zdržiaval, neoprávnene bez povolenia prechovával u seba omamné a psychotropné látky v celkovej hodnote najmenej 553,55 eur, a to v plastovom vrecku s uzatváracou lištou úlomky suchého rastlinného materiálu rodu Cannabis - konopa s hmotnosťou 25,386 g, s obsahom účinnej látky tetrahydrokanabinolu (THC) 15,7 % hmotnostných, čo zodpovedá najmenej 133 obvykle jednorazovým dávkam drogy, ktoré sú spôsobilé po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa, v plastovom vrecku s uzatváracou lištou suchý rozdrobený rastlinný materiál rodu Cannabis - konopa s hmotnosťou 19,126 g, s obsahom účinnej látky tetrahydrokanabinolu (THC) 12,6 % hmotnostných, čo

zodpovedá najmenej 80 obvykle jednorazovým dávkam drogy, ktoré sú spôsobilé po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa,
v plastovom vrecku s uzatváracou lištou úlomky rastlinného materiálu rodu Cannabis - konopa s hmotnosťou 1,89 g, s obsahom účinnej látky tetrahydrokanabinolu (THC) 16,2 % hmotnostných, čo zodpovedá najmenej 10 obvykle jednorazovým dávkam drogy, ktoré sú spôsobilé po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa,
v plastovom vrecku s uzatváracou lištou úlomky rastlinného materiálu rodu Cannabis - konopa s hmotnosťou 4,5 g, s obsahom účinnej látky tetrahydrokanabinolu (THC) 16,4 % hmotnostných, čo zodpovedá najmenej 25 obvykle jednorazovým dávkam drogy, ktoré sú spôsobilé po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa,
v injekčnej striekačke kryštalickú látku s hmotnosťou 0,229 g s obsahom metamfetamínu 73,6 % hmotnostných, čo zodpovedá najmenej 4 obvykle jednorazovým dávkam drogy spôsobilým po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa,
v plastovej nádobke od kinofilmu rastlinný materiál rodu Cannabis - konopa s hmotnosťou 0,943 g s obsahom účinnej látky tetrahydrokanabinolu (THC) 17,7% hmotnostných, čo zodpovedá najmenej 6 obvykle jednorazovým dávkam drogy spôsobilým po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa,
v plastovom vrecku s uzatváracou lištou 3 ks tabliet s celkovou hmotnosťou 1,145 g s obsahom 3,4-metyléndioxymetamfetamínu (MDMA, ecstasy) 38,9 % hmotnostných, čo zodpovedá spolu 3 obvykle jednorazovým dávkam drogy spôsobilým po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa,
v plastovom vrecku s uzatváracou lištou kryštalickú látku s hmotnosťou 0,516 g s obsahom metamfetamínu 73,3 % hmotnostných, čo zodpovedá najmenej 9 obvykle jednorazovým dávkam drogy spôsobilým po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa,
v útržku fólie rastlinný materiál hašiš s hmotnosťou 0,919 g s obsahom účinnej látky tetrahydrokanabinolu (THC) 34,5 % hmotnostných, čo zodpovedá najmenej 11 obvykle jednorazovým dávkam drogy spôsobilým po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa,
v trojdielnej kovovej drvičke rastlinný materiál rodu Cannabis - konopa s hmotnosťou 0,243 g s obsahom účinnej látky tetrahydrokanabinolu (THC) 31,6 % hmotnostných, čo zodpovedá najmenej 3 obvykle jednorazovým dávkam drogy spôsobilým po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa, v plastovom vrecku s uzatváracou lištou suchý rozdrobený rastlinný materiál rodu Cannabis - konopa s hmotnosťou 1,457 g s obsahom účinnej látky tetrahydrokanabinolu (THC) 11,6 % hmotnostných, čo zodpovedá najmenej 6 obvykle jednorazovým dávkam drogy, ktoré sú spôsobilé po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa,
v injekčnej striekačke konopný olej s hmotnosťou 2,213 g s obsahom účinnej látky tetrahydrokanabinolu (THC) 48,8 % hmotnostných, čo zodpovedá najmenej 36 obvykle jednorazovým dávkam drogy, ktoré sú spôsobilé po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa,
v injekčnej striekačke kryštalickú látku bielej farby s hmotnosťou 1,135 g s obsahom metamfetamínu 74 % hmotnostných, čo zodpovedá najmenej 21 obvykle jednorazovým dávkam drogy spôsobilým po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa,
pričom obvinený V. P. opakovane v presne nezistených dňoch a nezistenom čase v mesiaci december 2018 a január 2019 v Partizánskom na presne nezistených miestach predal dvakrát marihuanu v nezistených množstvách približne po 1 grame G. L. za sumu po 10 eur, obvinený V. P. opakovane v presne nezistených dňoch a nezistenom čase od mesiaca november 2018 do dňa 2. februára 2019 na rôznych miestach v okrese Partizánske a v okrese Topoľčany predal najmenej päťkrát marihuanu v množstvách približne po 1 grame O. C. za sumu po 10 eur, obvinený V. P. opakovane presne nezisteného dňa a nezistenom čase v mesiaci január 2019 v Partizánskom predal jedenkrát marihuanu v množstve približne 0,5 g F. C. za sumu po 5 eur a jedenkrát predal marihuanu za prítomnosti F. C. v mesiaci december za sumu 5 eur, pričom v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov je metamfetamín zaradený do II. skupiny psychotropných látok, rastliny rodu Cannabis - konopa a živica z rastlín rodu Cannabis sú zaradené do I. skupiny omamných látok, tetrahydrokanabinol (THC) je zaradený do I. skupiny psychotropných látok, 3, 4-metyléndioxymetamfetamín (MDMA, ecstasy) je zaradený do I. skupiny psychotropných látok.

Za to okresný súd obvinenému uložil podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. trest

odňatia slobody vo výmere desať rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia. Obvinenému boli ďalej uložené podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou, podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. ochranný dohľad na dvanásť mesiacov a podľa § 83 ods. 1 písm. g) Tr. zák. zhabanie vecí, a to 1 ks dvojdielna plastová drvička červenej farby s motívom konopného listu, 1 ks trojdielna kovová drvička s motívom smejka žltej farby na vrchnej časti, 1 ks silikónové bongo červeno-žlto-zelenej farby cca 21 cm vysoké a 1 ks sklenená banka cca 9 cm dlhá z bezfarebného skla, ktorých vlastníkom sa podľa § 83 ods. 2 Tr. zák. stal štát.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie obvinený, ktoré bolo uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“) zo 4. júna 2020, č. k. 2To/42/2020-553, zamietnuté ako nedôvodné podľa § 319 Trestného poriadku („Tr. por.“). Uznesenie krajského súdu prevzal obvinený 21. augusta 2020 a jeho obhajca 24. augusta 2020.

Proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie obvinený V. P. vo svoj prospech prostredníctvom obhajcu prof. JUDr. Tomáša Strémyho, PhD. písomným podaním z 15. decembra 2020, doručeným na okresný súd 17. decembra 2020 (č. l. 571 - 577). Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. rozsudkom vyslovil porušenie zákona v ustanovení § 119 ods. 2 Tr. por. a podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok Okresného súdu Partizánske z 9. marca 2020, sp. zn. 2T/67/2019, a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo 4. júna 2020, sp. zn. 2To/42/2020 a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu Partizánske, aby vec znovu prejednal a rozhodol. Dovolateľ uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. s tým, že konzistentne poukazoval na nižšie uvedené nedostatky a pochybenia a napriek tomu sa ani okresný súd ani krajský súd s týmito námietkami nevysporiadal a boli len spomenuté ako argumentácia obhajoby, avšak súd ich nevyhodnotil a neodôvodnil, prečo ich nevzal do úvahy. Dovolateľ svoje vecné námietky uplatnil ako nezákonné sledovanie obvineného v rámci operatívno-pátracej činnosti, nezákonné obmedzenie osobnej slobody obvineného, nezákonné zabezpečení svedkovia orgánmi činnými v trestnom konaní a vyhodnotenie výpovedí svedkov.

K namietanému nezákonnému sledovaniu obvineného v rámci operatívno-pátracej činnosti dovolateľ uviedol, že trpí zásadnými chybami od počiatkových štádií trestného konania. Samotný postup orgánov činných v trestnom konaní pred začatím trestného stíhania bol podľa dovolateľa v rozpore so zákonom. Ako vyplýva z výpovedí policajtov dňa 4. februára 2019 v čase okolo 14:00 hod. sa od informátora dozvedeli, že určitá osoba má v Partizánskom páchať trestnú činnosť. Títo policajti išli na miesto, ktoré uviedol informátor, pričom zároveň bez začatého trestného stíhania aspoň vo veci vykonávali sledovanie bez príkazu prokurátora a v rozpore s ustanoveniami Trestného poriadku, a to napriek tomu, že v tom čase pretrvávalo nerozptýlené podozrenie o spáchaní trestného činu, a teda boli splnené podmienky na vydanie uznesenia podľa § 199 ods. 1 Tr. por. s konštitutívnym účinkom. Policajt sa nedozvedel o trestnej činnosti na mieste činu, a teda mal postupovať zákonom predpokladaným spôsobom a ustanovenie § 199 ods. 1 Tr. por. ukladá policajtovi povinnosť začať trestné stíhanie bez meškania a následne mal postupovať procesným spôsobom v intenciách Trestného poriadku a v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Tdo 35/2010 a 1 Tdo 12/2015.

K namietanému nezákonnému obmedzeniu osobnej slobody obvineného dovolateľ uviedol, že obvinený bol obmedzený príslušníkmi PZ, ktorí neboli príslušní na zadržanie podozrivého v zmysle § 85 ods. 1 Tr. por. Príslušníci PZ zastavili auto pri obvinenom, ktorý sa následne zľakol, nakoľko nemal vedomosť, že ide o príslušníkov PZ a začal utekať, títo ho dobehli, spacificovali a zadržali ho postupom podľa § 85 ods. 2 Tr. por., teda vykonali tzv. občianske zadržanie osoby. Tento postup je v rozpore s ustanoveniami Trestného poriadku, pretože ho možno použiť len, ak bola osoba pristihnutá pri trestnom čine alebo bezprostredne po ňom. To sa v tomto prípade nestalo. Ak by sa pripustilo, že policajti sa za obvineným rozbehli bez toho, že ho chceli spacificovať a zadržať, ale zadržali ho, pretože z neho zacítili závan marihuany, tak sami uvádzali v úradnom zázname, že tento závan zacítili až po spacificovaní obvineného po obmedzení jeho osobnej slobody. Napokon aj, keby bol sled udalostí iný, v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR „dôvodné podozrenie predpokladá existenciu faktov alebo informácií,

ktoré by objektívnemu pozorovateľovi umožnili úsudok o tom, že konkrétna osoba mohla spáchať trestný čin" a údajný „závan drogy" preto nie je dostatočný dôvod na obmedzenie osobnej slobody a keďže drogy boli vákuovo zabalené, tento ani nemohli cítiť. Nelogickosť postupu polície podčiarkuje aj to, že zadržanie vykonali príslušníci operatívneho oddelenia bez oprávnenia na dané úkony a od získania informácií od informátora do zadržania ubehla skoro hodina, tzn. polícia mala dostatok času na prípravu aj získanie súhlasu prokurátora na zadržanie podľa § 85 ods. 1 Tr. por. a v takom prípade boli povinní postupovať procesným spôsobom v intenciách uvedeného ustanovenia, pričom aj v zápisnici z predmetného úkonu bolo uvedené ustanovenie § 85 ods. 2 Tr. por. Takýto postup považuje dovolateľ za nezákonný a v tomto ohľade poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Tpo/1003/2016.

K namietanému nezákonnému zabezpečeniu svedkov orgánmi činnými v trestnom konaní dovolateľ uviedol, že dôkaz v podobe zabezpečenia svedkov C., L. a C. a následne ich usvedčujúcich svedeckých výpovedí nebol získaný zákonným spôsobom. Verzia policajtov o získaní kontaktu na svedkov v neznámom čase z operatívno-pátracej činnosti a nie z mobilného telefónu obvineného sa nejaví byť vierohodná. Obvinený poskytol telefón odblokovaný polícii v čase, keď bol vyhotovený súpis vecí a podľa dovolateľa polícia práve v tom čase získala z tohto telefónu kontakty na týchto svedkov, pričom tento poskytol len kvôli tomu, aby mu policajti dovolili zavolať jeho priateľke a prokuratúre sa nepodarilo spoľahlivo preukázať, že tento dôkaz bol získaný zákonným spôsobom. Vystala dôvodná pochybnosť o zákonnosti tohto dôkazu, keď aj okresný súd pôvodne upravil skutok tak, že vypustil zo skutkovej vety časť, ktorá bola podložená len týmito dôkazmi, nakoľko ich nepovažoval za preukázané. Vzhľadom na to, že vystala táto dôvodná pochybnosť, dôkazné bremeno ohľadom preukázania zákonnosti tohto dôkazu je na strane prokuratúry. Napriek tomu doposiaľ nebolo špecifikované, z akej operatívno-pátracej činnosti polícia dospela k týmto kontaktom na konkrétnych svedkov, ktorých sa polícii následne podarilo aj expresne rýchlo zabezpečiť na výsluch a dovolateľ má za to, že odvolanie sa na neznámu operatívnu činnosť v prípade, že zákonnosť dôkazov bola dostatočným spôsobom spochybnená, je nedostatočné. V rozpore s tým je aj výpoveď svedka C., ktorý uviedol, že mali ich záznam kontaktu, tak ho predvolali. Skutkový stav nebol zistený v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie podľa § 2 ods. 10 Tr. por. a súd hodnotil dôkazy, ktoré neboli získané zákonným spôsobom, a to v rozpore s § 2 ods. 12, § 119 ods. 2 a 4 Tr. por. Skutočnosť, že krajskému súdu, čo bolo neskôr reflektované aj v rozhodnutí okresného súdu, postačovalo toto konštatovanie, je v rozpore so zásadou in dubio pro reo a so zásadou prezumpcie nevinu podľa § 2 ods. 4 Tr. por.

K namietanému vyhodnoteniu výpovedí svedkov dovolateľ uviedol, že samotný obsah výpovedí svedkov, ktorí obvineného usvedčujú z predaja omamných látok a ich následné vyhodnotenie súdom, je sporné. Všetci spomínaní svedkovia, na základe ktorých výpovedí je odôvodnená kvalifikácia skutku ako daného obzvlášť závažného zločinu, v rámci výsluchu či už v prípravnom konaní alebo pred súdom, popisovali svoje vlastné konanie, ktoré podľa dovolateľa naplnia znaky skutkových podstat príslušných drogových trestných činov. Napriek týmto skutočnostiam menované osoby vystupujú v tomto konaní ako svedkovia, nie ako spoluobvinení. Na základe toho je podľa dovolateľa možné sa dôvodne domnievať, že títo svedkovia vypovedajú o skutočnostiach, ktoré by im mohli prívodiť trestné stíhanie na základe akejsi „dohody o beztrestnosti" či už medzi nimi a vyšetrovateľom PZ, príp. dozorujúcim prokurátorom. Svedok C. mal počas výpovede podmienku s obmedzením spočívajúcim v zákaze konzumovania návykových látok, v rámci ktorej bol osvedčený a vo svojej výpovedi uviedol, že danú marihuanu kúpil, aby ju poskytol kamarátovi. Je nepochybné, že Trestný poriadok umožňuje využiť jeden z mnohých inštitútov, ktoré poskytujú rôznu mieru výhod osobám, ktoré sa rozhodli vypovedať o svojej vlastnej trestnej činnosti a následne pomáhajú orgánom činným v trestnom konaní usvedčiť ostatných páchatel'ov tejto trestnej činnosti, avšak k takýmto výpovediam treba pristupovať citlivo a veľmi starostlivo ich vyhodnocovať. Môže sa totiž stať, že miera úľav pre konkrétnu osobu je podmienená kvalitou a kvantitou poskytnutých informácií orgánom činným v trestnom konaní, resp. celkovou kvalitou spolupráce týchto osôb a môže sa stať, že tieto výpovede následne nemusia byť autentické, nakoľko takáto osoba sa môže snažiť poskytnúť len čo najviac informácií, ktoré môžu orgány činné v trestnom konaní využiť. V tomto smere bolo dovolateľom poukázané na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Adamčo proti Slovenskej republike s tým, že dôkaz v

podobe výpovedí svedkov, ktorí spolupracujú s orgánmi činnými v trestnom konaní, nie je sám osebe bez ďalších podporných dôkazov vierohodný a postačujúci na preukázanie skutkového stavu v rozsahu nevyhnutnom na vydanie uznesenia o vznesení obvinenia a vyššie uvedené pochybenia orgánov činných v trestnom konaní a súdu, ktoré spôsobujú nezákonnosť kľúčových dôkazov a ich následné nezákonné vykonanie súdom, dosiahlo takú intenzitu, že predstavuje porušenie práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

K podanému dovolaniu sa vyjadrila Okresná prokuratúra Partizánske písomným podaním z 28. januára 2021, doručeným na okresný súd 29. januára 2021 (č. l. 581 - 582), v ktorom navrhla dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por., pretože nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. Prokurátorka uviedla, že všetky úkony vykonávané pri zadržaní obvineného a aj dôkazy vykonané v prípravnom konaní a v konaní pred súdom boli vykonávané zákonným spôsobom. Poukázala na to, že obvinený v súvislosti s postupom policajtov v tejto trestnej veci podal na policajtov trestné oznámenie, pričom toto bolo uznesením Úradu inšpekčnej služby, úradu inšpekcie, odboru inšpekčnej služby Západ ČVS: UIS-319/OISZ-2019 z 2. júla 2019 odmietnuté, s čím sa obvinený stotožnil a nepodal proti uzneseniu opravný prostriedok. Podľa prokurátorky sa nemožno stotožniť s argumentáciou obvineného, že dôkaz v podobe zabezpečenia svedkov C., L. a C. a následne ich svedeckých výpovedí usvedčujúcich obvineného nebol získaný zákonným spôsobom a tvrdenia obvineného v tejto súvislosti, že poskytol telefón odblokovaný polícii v čase, keď bol vyhotovený súpis vecí a že polícia práve v tom čase získala z tohto telefónu kontakty na vyššie uvedených svedkov, nie sú ničím podložené. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že obvinený bol na samom začiatku, v čase keď bol voči nemu vykonávaný služobný zákrok políciou, poučený o práve sám seba neusvedčovať zo spáchania trestného činu. Nemožno teda považovať za nezákonné, ak by obvinený poskytol polícii prístupové kódy k telefónom, ktoré mu boli odňaté. Spochybňovanie dôvodnosti vykonania služobného zákroku a postupu polície pri zabezpečovaní mobilných telefónov zo strany obvineného považuje za účelové a za dôveryhodné výpovede policajtov V. G. a F. O., pričom nemá dôvod pochybovať o tom, akým spôsobom boli v predmetnej trestnej veci zabezpečení svedkovia, ktorí si mali od obvineného kúpiť drogy, keď policajti jednoznačne a presvedčivo uviedli, že tieto informácie získali operatívno-pátracou činnosťou. Prokurátorka ďalej uviedla, že námietky obvineného voči procesnému postupu okresného súdu pri vykonávaní dôkazov na hlavnom pojednávaní a ich hodnotení považuje za účelové a neopodstatnené. Usvedčujúce výpovede svedkov F. C., G. L. a O. C. a tiež usvedčujúce výpovede svedkov F. O. a V. G., ktoré súd v súlade so zákonom zohľadnil, považuje za dôveryhodné, pričom sa nejedná o osamotené usvedčujúce dôkazy, ale ide o dôkazy, ktoré spolu s ďalšími vykonanými dôkazmi vytvárajú ucelenú reťaz dôkazov, ktorými bolo jednoznačne a spoľahlivo preukázané, že predmetný skutok sa stal a že ho spáchal obvinený. S týmito usvedčujúcimi svedeckými výpoveďami korešpondujú aj ďalšie vo veci vykonané dôkazy, a to závery znaleckého posudku z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie, znaleckej organizácie Centrum duševného zdravia, s.r.o., Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ, odboru prírodovedného skúmania a kriminalistickej identifikácie, znaleckého posudku znalca z odboru elektrotechniky Ing. Vladimíra Adámika, odborného vyjadrenia Národnej protidrogovej jednotky, fotodokumentácie, zápisnice o odňatí vecí, o prehliadke tela. Okresný súd sa pri hodnotení vykonaných dôkazov vysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, starostlivo uvážil všetky okolnosti prípadu jednotlivo i v ich súhrne, v dôsledku čoho vykonané dôkazy vyhodnotil správne a bolo poukázané na odôvodnenia rozsudku okresného súdu a uznesenia krajského súdu, v ktorých sa náležite vysporiadali s námietkami obhajoby

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolačím súdom“) na rozhodnutie o podanom dovolaní 10. júna 2021 a vec napadla na rozhodnutie do senátu 5T, ktorý podľa daného rozvrhu práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhoduje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Hatala a JUDr. Peter Štíft.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom

právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytykané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Po predložení veci Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom ustanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.) a spĺňa aj nevyhnutné obsahové náležitosti (§ 374 Tr. por.). Zároveň ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por., pretože nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia na úrovni riadneho opravného prostriedku. Dovolanie preto možno podať iba proti niektorým druhom súdnych rozhodnutí vydaných v trestnom konaní (sú výslovne uvedené v § 368 ods. 2 Tr. por., pričom minister spravodlivosti môže podať dovolanie aj proti rozhodnutiam uvedeným v § 371 ods. 2 Tr. por.), a to iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por. a dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Tr. por.), pričom dovolací súd je viazaný uplatnenými vecnými dôvodmi dovolania (dovolateľom vytykanými chybami) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, resp. z iných, dovolateľom neuvedených pochybení (§ 374 Tr. por., § 385 Tr. por.). Dovolací súd pri náprave namietaných pochybení preskúma v zásade tie nedostatky, ktoré boli preskúmané už v odvolacom konaní a neboli napravené odvolacím súdom, ako aj pochybenia spôsobené odvolacím súdom. Tomu zodpovedá aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky (§ 372 ods. 1 Tr. por.) a povinnosť obsahovo namietat' skutočnosti známe v pôvodnom konaní zakladajúce niektoré z dovolacích dôvodov najneskôr v odvolacom konaní (§ 371 ods. 4 Tr. por.). Obsah konkrétne uplatnených vytykaných chýb a tvrdení, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, by mal vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pričom v skutočnosti obsahuje argumenty a tvrdenia stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu alebo iného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

V prípade dovolateľom uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. sa vyžaduje zistenie, že rozhodnutie bolo založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Dovolací súd k tomu v prvom rade uvádza, že porušenie zákona pri vykonaní dôkazov svojou povahou a závažnosťou musí zodpovedať porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vzhľadom na charakter dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Z toho treba opodstatnene odvodiť, že nesprávny procesný postup pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak mal relevantný negatívny dopad na práva obvineného, v opačnom prípade tento dovolací dôvod nemôže byť splnený.

K dovolateľom namietanému nezákonnému sledovaniu obvineného v rámci operatívno-pátracej činnosti

dovolací súd uvádza nasledujúce skutočnosti. Z vykonaných dôkazov na hlavnom pojednávaní nevyplýva, že by bol, resp. mal byť obvinený sledovaný spôsobom podľa § 113 ods. 1 Tr. por. Príslušníci Policajného zboru boli iba bezprostredne preveriť získanú informáciu z operatívno-pátracej činnosti ohľadom možného prechovávaní omamných a psychotropných látok obvineným, pričom samotný obvinený začal potom, ako zbadal policajtov, utekať a to aj potom, keď na neho kričali, že sú policajti a aby stál. Keď ho policajti dobehli, použili donucovacie prostriedky a následne bol obvinený obmedzený na osobnej slobode. Z uvedeného je zrejmé, že táto námietka je nedôvodná.

Pokiaľ dovolateľ uvádzal, že malo dôjsť minimálne k začatiu trestného stíhania podľa § 199 Tr. por. už na základe získania informácie z operatívno-pátracej činnosti, že obvinený mal prechovávať omamné a psychotropné látky, tak dovolací súd uvádza, že bez základného preverenia možnej dôvodnosti či pravosti takej informácie, začatie trestného stíhania hoci len vo veci podľa § 199 Tr. por. by bolo predčasné a nie je možné objektívne očakávať, že len na základe určitej osamotenej neoverenej informácie získanej od informátora v rámci operatívno-pátracej činnosti by malo byť začaté trestné stíhanie, keďže aj na takýto úkon treba určitú kvalitu daných informácií, a to minimálne z toho pohľadu, že uznesenie o začatí trestného stíhania musí obsahovať opis skutku s náležitosťami podľa § 199 ods. 3 Tr. por. Napokon zo spisu je zrejmé, že k začatiu trestného stíhania podľa § 199 ods. 2 Tr. por. došlo neodkladným a neopakovateľným úkonom - obmedzením osobnej slobody podozrivého podľa § 85 ods. 2 Tr. por. s následnou jeho osobnou prehliadkou podľa § 102 Tr. por. v ten istý deň.

Pokiaľ dovolateľ poukazoval v tejto súvislosti na rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 3 Tdo 35/2010 a 1 Tdo 12/2015, tak tieto sa týkali skutkovo a právne iných situácií ako tomu bolo v prejednávanej veci, takže poukazovanie na tieto je irelevantné (v oboch prípadoch bolo skutočne vykonávané sledovanie osôb bez vydania príslušného príkazu, pričom v prvom prípade to konštatoval už odvolací súd a dovolací súd posudzoval legálnosť dôkazov získaných v súvislosti s týmto sledovaním a nie či bolo vykonávané sledovanie bez vydania príslušného príkazu a v druhom prípade polícia vykonávala sledovanie osoby niekoľko dní aj potom, ako už mala konkrétne znalosti o páchatelovi a ním páchanej trestnej činnosti).

K namietanému nezákonnému obmedzeniu osobnej slobody obvineného dovolací súd uvádza, že k obmedzeniu osobnej slobody obvineného došlo riadne potom, ako bol na úteku, a to aj potom, ako bol príslušníkmi Policajného zboru upozornený, že sú policajti a vyzvaný, aby zostal stáť. Materiálne boli splnené všetky zákonné podmienky na to, aby došlo k obmedzeniu osobnej slobody osoby, ktorá bola pristihnutá pri trestnom čine, resp. bezprostredne po ňom predovšetkým za účelom zabránenia jej úteku, resp. aj zabezpečenia dôkazov a zabránenia ďalšiemu páchaniu trestnej činnosti.

V tomto ohľade dovolateľ vnútorne rozporne na jednej strane uvádza, že polícia mala mať dostatočné informácie na to, aby začala trestné stíhanie ešte predtým, ako dôjde k overeniu informácií získaných z operatívno-pátracej činnosti, na druhej strane uvádza, že nebol dôvod na obmedzenie osobnej slobody obvineného ako osoby, ohľadom ktorej polícia disponoval informáciou z operatívno-pátracej činnosti, že mala prechovávať omamné a psychotropné látky, resp. vykonanie akéhokoľvek úkonu vo vzťahu k nej, hoci išlo o situáciu, že obvinený utekal pred príslušníkmi Policajného zboru, a to aj potom, ako bol oboznámený, že ide o policajtov a vyzvaný, aby neutekal.

Informácia, ktorú mali dotknutí príslušníci Policajného zboru z operatívno-pátracej činnosti o možnom páchaní trestnej činnosti a útek obvineného pred nimi potom, ako sa k nemu blížili za účelom preverenia takej informácie, sú dostatočnými podmienkami na to, aby bol voči takej osobe vykonaný služobný zákrok v podobe obmedzenia jej osobnej slobody. To, že pri tomto zákroku mali zároveň zacítiť z obvineného zápach marihuany, je v tomto ohľade nepodstatné.

Dovolací súd pripomína, že k zadržaniu podozrivej osoby podľa § 85 ods. 1 Tr. por. môže dôjsť iba policajtom, ktorým sa rozumie policajt na účely Trestného poriadku (§ 10 ods. 7 až 9 Tr. por.) a pokiaľ nejde o takého policajta, tak iný príslušník Policajného zboru je oprávnený postupovať pri obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby len podľa § 85 ods. 2 Tr. por. Zo spisu nevyplýva, že by zasahujúci

príslušníci Policajného zboru pri obmedzení osobnej slobody obvineného mali byť policajtmi podľa Trestného poriadku, takže mali postupovať podľa § 85 ods. 2 Tr. por.

Pokiaľ dovolaateľ uvádza, že od získania informácie od informátora do obmedzenia osobnej slobody obvineného ubehla skoro hodina a polícia mala dostať čas na získanie súhlasu prokurátora na zadržanie obvineného, tak treba uviesť, že z výpovedí príslušníkov Policajného zboru vyplýva, že išli iba uvedenú informáciu od informátora ohľadom možného páchania drogovej trestnej činnosti preveriť a nešli priamo zadržať obvineného, pričom k obmedzeniu jeho osobnej slobody došlo až na základe správania obvineného, ktorý začal pred nimi utekať, a to napriek výzve, že sú policajti a aby stál.

K namietanému nezákonnému zabezpečeniu svedkov orgánmi činnými v trestnom konaní dovolací súd uvádza, že podľa dovolaťľa mali byť kontakty na svedkov C., L. a C. získané tým spôsobom, že obvinený poskytol svoj mobilný telefón odblokovaný polícii v čase, keď bol vyhotovený súpis vecí, za účelom, aby mohol zavolať priateľke a takto mala polícia získať kontakty na uvedených svedkov.

Dovolací súd k tomu uvádza, že odhliadnuc od toho, že v pôvodnom konaní krajský súd dospel z dôvodov uvedených v uznesení zo 14. januára 2020, č. k. 2To/169/2019-484 (strany 11 - 12), k záveru, že zabezpečenie svedkov O. C., G. L. a F. C. bolo uskutočnené zákonným spôsobom, pričom dovolaateľ neuviedol žiadnu novú skutočnosť, na základe ktorej by mohol dovolací súd spôsob zabezpečenia týchto dôkazov vyhodnotiť iným spôsobom ako krajský súd v pôvodnom konaní (teda že boli získané cestou operatívno-pátracej činnosti ako to uviedli svedkovia F. O. a V. G.). Samotná skutočnosť, že osoby svedkov boli získané operatívno-pátracou činnosťou polície, nasvedčuje aj to, že obvinený v prípade svedka O. C. uvádzal, že ho nepozná, a preto je v rozpore s takým tvrdením skutočnosť, že by v jeho mobilnom telefóne mal byť na takú osobu telefonický kontakt a napokon aj sám obvinený poprel, že by mal telefónne číslo tohto svedka uložené ako kontakt v mobilnom telefóne. Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že pokiaľ aj obvinený po svojom zadržaní a príslušnom poučení (jeho vykonanie vyplýva z výpovedí svedkov V. G. a F. O., ako aj z výpovede samotného obvineného) poskytol sám dobrovoľne polícii svoj mobilný telefón odblokovaný za účelom zavolania svojej priateľke ako tvrdil a následne si tento telefón nezablokoval, nie je zrejmé, pokiaľ by aj z takto odblokovaného mobilného telefónu, dobrovoľne poskytnutého obvineným daným príslušníkom Policajného zboru, títo aj získali telefónne čísla, z akého dôvodu by za takej situácie malo ísť o dôkaz získaný nezákonným donútením alebo hrozbou takého donútenia podľa § 119 ods. 4 Tr. por.

K namietanému vyhodnoteniu výpovedí svedkov, ktoré dovolaateľ označil za sporné, dovolací súd v prvom rade uvádza, že táto námietka nezodpovedá uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., keďže vyhodnotenie vykonaných dôkazov je už proces následný, nastupujúci po vykonaní dôkazných prostriedkov. Namietanie nesprávneho vyhodnotenia vykonaných dôkazov je skutočnosťou, ktorá spadá pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., v prípade ktorého je nutné zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom však podľa vyššie citovanej zákonnej dikcie tohto ustanovenia dovolací súd správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže skúmať a meniť. Dovolanie v prípade tohto dovolacieho dôvodu neslúži na prípadnú revíziu skutkových zistení vykonaných súdom prvého stupňa a odvolacím súdom (to je možné len v prípade dovolania podaného ministrom spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Tr. por.). Pokiaľ teda dovolaateľ poukazuje na určité pochybenia, ktoré majú podľa neho spočívať v tom, ako boli vyhodnotené výsluchy svedkov a ich vierohodnosť, teda že nemal byť riadne zistený skutkový stav a že bola nesprávne vyhodnotená dôkazná situácia poukázaním na konkrétne dôkazné prostriedky a skutočnosti z nich vyplývajúce, tak uvedené sa práve týka skutkového stavu zisteného v pôvodnom konaní, ktorý však dovolací súd v prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. nemôže v tomto smere skúmať, meniť ani hodnotiť (skutkový stav je vždy výsledkom hodnotenia vykonaného dokazovania). Zistený skutkový stav môže dovolací súd posudzovať len z pohľadu jeho nesprávneho právneho posúdenia alebo nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia (resp. právneho predpisu, ak má priamy vzťah k právnomu posúdeniu skutku), a teda vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku meritorneho rozhodnutia môže obvinený v dovolaní

uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nie však námietky skutkové (primerane R 3/2011, R 47/2014-II., R 14/2015-III.).

Pokiaľ dovolateľ poukazoval, že okresný súd a krajský súd sa s jeho obhajobnými námietkami riadne nevysporiadali a nezdôvodnili ich neakceptáciu, tak dovolací súd sa ani s touto námietkou dovolateľa nestotožnil. Okresný súd vo svojom rozsudku jasne a zrozumiteľne odôvodnil a následne uviedol konkrétne dôkazy, o ktoré opieral skutkové zistenia, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a právne úvahy, ktorými sa spravoval pri posudzovaní dokázaných skutočností v otázke viny a boli tiež relevantne zdôvodnené výroky o treste a ochrannom opatrení, ako aj uvedené dôvody, ako sa súd vyrovnal s obhajobnými tvrdeniami a námietkami (tieto sú uvedené najmä na stranách 4 - 5 a 11 - 12 rozsudku). Krajský súd v napadnutom uznesení na tieto skutočnosti uvedené v rozsudku okresného súdu poukázal s tým, že okresný súd sa dostatočne, veľmi podrobne a vecne správne vysporiadal v odôvodnení svojho rozsudku s obhajobnými námietkami obvineného a v podrobnostiach na tieto skutočnosti odkázal. Meritórne rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu, ktoré je potrebné považovať z pohľadu predmetu konania za jeden celok, dali odpovede na všetky relevantné otázky nastolené stranami v danom konaní.

Dovolací súd rovnako nezistil z tých skutočností, ktoré mohol posudzovať v dovolacom konaní, ani porušenie namietaných základných zásad trestného konania či porušenie čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Z vyššie uvedeného zároveň vyplýva, že bolo irelevantným poukazovanie dovolateľom na konanie pred okresným súdom (§ 374 ods. 3 Tr. por.), keďže ani v jeho konaní neboli zistené vytýkané pochybenia.

Záverom dovolací súd uvádza, že pokiaľ sa k niektorej z uplatnených dovolacích námietok výslovne nevyjadril, považoval ju za irelevantnú vzhľadom na vyššie ním uvedené skutočnosti a argumenty, na základe ktorých by nemohla taká námietka spôsobiť iné rozhodnutie dovolacieho súdu o podanom dovolaní.

Na základe uvedených skutočností dovolací súd zistil, že podaným dovolaním nebol splnený žiadny dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a preto na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.